

Pääkirjoitus
Osallistumisesta
oppimiseen,
lankaverkosta
langattomaan
Hannu Kurki...s. 2

KaKe
joulukuu
2004

Lähitaloudesta
Elinvoimaa
Kimmo Salminen...s. 4

Yhdistys lähitalouden
uutena toimijana
Ulla Tuominen...s. 7

Keskitettyjä vai
hajautettuja kaup-
pa- ja kulttuuripal-
veluja?
Kimmo Salminen...s. 10

Public - Private
suunnittelua Espoossa
Ison Omenan Palvelukaruselli
Ari Tolvanen...s. 14

WLAN langattoman
verkkoviestinnän
mahdollisuudet ja
haasteet
Kimmo Salminen...s. 16

Nettipalveluja pien-
yrittäjille vaara-
Karjalassa
Ari Tolvanen...s. 22

Historiaa...s. 23

KaKe

 PÄÄKIRJOITUS

Kaupunginosien kehittämisverkosto –projekti eli **KaKe** lähenee loppuaan ja nyt on syytä katsoa, mitä on saatu aikaan. **KaKe on ollut osa pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelmaa ”Oppiminen ja osallisuus”**. Kaupunkiohjelman hankkeiden suunnittelu käynnistyi loppusyksystä 2001 ja hankkeet käynnistyivät varsinaisesti syksyllä 2002. KaKe on Helsingin kulttuuriasiainkeskuksen, Helsingin kaupunginosayhdistysten liiton ja Vantaalla toimivan kehittämisorganisaation Hybrinexin kolmen erilaisen hankeidean synteesi.

Innovaatioita, ideoita

KaKen tavoitteena on ollut tunnistaa asuinalueiden kehittämiseen liittyviä innovaatioita, levittää ideoita ja tutkimustietoa sekä verkottaa tutkijoita, kehittäjiä ja kehittämiseen liittyviä muita toimijoita kuten eri kuntien virkamiehiä ja yritysten edustajia.

Hankkeen alku kului viestintäapparaatin rakentamisessa. Seminaaritoiminta käynnistyi syksyllä 2002. KaKen omat kotisivut saatiin käyttöön keväällä 2003 ja ensimmäinen lehti ilmestyi toukokuun 2003 seminaariin. KaKe-kirja, johon on koottu hankkeen keskeiset näkökulmat, ilmestyi helmikuussa 2005.

KaKe-hankkeen kunnilla eli Helsingillä, Espoolla ja Vantaalla on ollut mahdollisuus esittää KaKe-seminaareihin teemoja sekä kiinnostavia aluekehittämiskohteita. Teemat ovat liittyneet **digitaaliseen viestintään, osallisuuteen, asukas- ja kulttuuritilakonsepteihin, alueiden kehittämismalleihin, rikosturvallisuuteen, kehitettävien alueiden talouden ymmärtämiseen sekä alueiden vetovoiman kehittämiseen** (ks. kuva seminaarien teemoista). Esi-merkialueina ovat olleet Helsingistä Arabianranta ja Maunula, Espoosta Leppävaara ja Suurpelto sekä Vantaalta Koivukylä ja Mikkola.

Kotitalous pyörittää aluetaloutta

Alueiden kehittämisessä näyttää olevan tärkeää ymmärtää alueiden talouden kehitysmekanismeja. Asuinalueiden talous koostuu alueiden infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpidosta, palveluista sekä negatiivisesta taloudesta, jota syntyy mm. työttömyydestä, päihteiden käytöstä sekä ilkeistä ja rikollisuudesta. Kotitalous pyörittää aluetaloutta tekemällä valintoja, joista keskeisiä ovat asunnon hankinta ja päivittäistavaraostokset. Lähitalousteeman ymmärrystä olisi jatkossa syytä syventää. Myös tässä numerossa

on artikkeleita liittyen KaKen 11.5.04 järjestämän ”Lähitaloudesta elinvoimaa” seminaarin alustuksiin.

Kiinnostavaa KaKe-prosessissa on ollut digitaalisen viestinnän keskeinen rooli (ks. viereisen sivun kuva). Teema kytkeytyi mukaan alueiden kehittämisen ja osallisuusteen kautta. Samalla nousi keskusteluun digitaaliseen viestintään liittyvä teknologia kuten julkaisujärjestelmät, videokuvan välittäminen internetissä ja laajakaistatekniikat. Tekniikan mukana keskusteluun on tullut mukaan joukko yrityksiä. Näin ”pehmo-osallisuus KaKesta” on muodostunut osa pääkaupunkiseudun viestintäteknologian ja yritystoiminnan kehittämisen verkostoa.

Langattomia paikallisverkkoja

Vuosi sitten Nokian pääjohtaja totesi, että Suomi on joutunut pysähtyneisyyden tilaan. Juuri nyt sen sijaan tuntuu siltä, että viestintäteknologiassa on käynnissä voimakas murroskausi, jonka aikana otetaan julkisissa tiloissa käyttöön langattomia paikallisverkkoja eli WLAN-tekniikkaa (Wireless Local Area Network). Annantalon teematapaamisessa 18.11.2004 saatiin kuulla mielenkiintoisia esimerkkejä WLAN-tekniikan pilotoinnista Oulussa ja Nur-

meksessa. Murrokseen liittyy myös ns. internetpuhelujen eli VOIP-tekniikan (Voice Over Internet Protocol) käyttöönotto. Internetpuhelut samoin kuin WLAN-tekniikka ovat äärimmäisen halpaa tekniikkaa. Keskeisenä kynnyskysymyksenä uuden viestintäteknikan käyttöönotossa on, miten organisoidutaan tuottamaan uusia palveluja. Oulussa kunta ja erityisesti kirjasto-toimi, yritykset mm. Nokia ja yliopisto ovat mukana rakentamassa langatonta verkkoa. Vastaavanlaista kehittämis-toimintaa ja kumppanuutta löytyy myös Turusta.

Viime vuonna törmättiin uusiin kiinnostaviin käsitteisiin "Test Bed" ja "Living

Lab". Käsitteet viittaavat kommunikaatioteknologian testialustoihin ja -alueisiin. Tutkija Jonna Kangasoja on selvittänyt näiden käsitteiden sisältöjä ja tutkinut uuden kommunikaatioteknologian pilottialueita kuten Arabianrannan laajakaistaverkon rakentamista. KaKen päätösseminaarissa 17.12.2004 pyritään avaamaan ja määrittelemään näitä asioita. **Testialustojen toimintaa mallintamalla pyritään paremmin hallitsemaan kommunikaatioteknologian kehittämiseen liittyviä kumppanuuksia, kehittämisprosesseja sekä varmistamaan pilottialueiden kehittämis- ja tutkimustyön laatua.**

Digitaalisen viestinnän kehitys on nostanut myös oppimisen ja erityisesti verkostoissa oppimisen keskiöön. Helsingin yliopiston Verkko-oppimisen ja tiedonrakentelun tutkimuskeskuksen tutkija Kai Hakkarainen on todennut, että tietoyhteiskunnassa kyky osallistua tiedonrakennusprosesseihin korostuu. Organisaatioiden ja alueiden tiedonrakennusprosessien tarkastelu on jatkossa syytä ottaa kehittämisen painopisteeksi.

Hannu Kurki
KaKe-ohjausryhmän
puheenjohtaja

KaKe-verkoston tilaisuuudet

Digitaalinen kommunikaatio	☐ 10.3.03 Päätösmaankäsitteiden kaupalliset verkot ☐ 18.3.04 Lankaa ja mobiilia	☐ 29.10.03 Arabianrannan verkostoituminen ☐ 19.11.03 Internet - uuden konseptin kehittämisessä ☐ 18.11.04 WLAN
Osallisuus	☐ 18.11.03 Espoon osallisuusfoorumi Espoon, Vantaan, Turun ja Oulun osallisuusmaailmiin	☒ 3.12.03 Yhteisten asioiden hoitaminen
Yhteiset ja julkiset tilat	☐ 26.9.03 Kaupunkiläisten kulttuuripaikkojen (asukkutilat)	☐ 24.3.04 Kulttuuritoimen muuttavat mallit ☐ 5.10.04 Kulttuurin osana lähtösuunta
Alueiden kehittäminen	☐ 10.10.02 Ammosädeteknit ry:n Vuosmari ☐ 18.11.02 Kehittämisaluetta alueellisesti kehitettävänä (Kaivukylä)	☐ 24.9.03 Turkkilaisuus ja väkivallanohjeisto ☐ 10.10.04 Mikkelin SWOT
Lähtövoima		☒ 11.5.04 Lähtövoimasta eteenpäin
Alueiden vetovoima	☒ 9.12.02 Parvet tulevaisuudessa ☒ 8.5.03 Projektinostosta uusi segreguutitila	☒ 17.12.04 Alueiden kehittäminen ja digitaalinen viestintä
	2003	2004

Lähitaloudesta Elinvoimaa

– tavoitteena alueen arvon ja työpaikkojen lisäys

KIMMO SALMINEN

TUTKIJA

LÄHITALOUDESTA ELINVOIMAA – seminaari järjestettiin yhteistyössä Suomen Liikemiesten Kauppaopiston, Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu Helian ja Uudenmaan TE-keskuksen kanssa. Alustajia olivat KaKe:n ohjausryhmän puheenjohtaja **Hannu Kurki**; projektipäällikkö **Ulla Tuominen**, Equal-hanke, Maunula; lehtori **Heikki Honkala**, Suomen Liikemiesten Kauppaopisto SLK; lehtori **Pekka Palomäki**, Helsingin Liiketalouden ammattikorkeakoulu HELIA; yritysneuvoja **Reino Koho**, Uudenmaan TE-keskus sekä ylitarkastaja **Pentti Kananen**, Sosiaali- ja terveysministeriö.

Mitä on lähitalous?

Tilaisuuden avasi Hannu Kurki otsikolla ”Lähitalous; alueen ja yrittäjien intressit”. Hänen tiivis alustuksensa edusti ”myyttistä Maunulan brändiä”, jossa tutkijat, kehittäjät ja erilaiset toimijat ovat olleet tietä näyttäviä organisaattoreita ja innovoijia. Yksi Kurjen pääväittäjä on, että kotitaloudet pyörittävät lähitaloutta. Toinen on se, että vauraus vaatii yhteistyötä. Suunnittelun, alueen palvelujen arviointi ja näitä vastaavat korjaavat toimenpiteet ovat vaurauden ja lähita-

louden kehittämisen välineitä. Taantumisen ilmenee siten, että ihmiset äänestävät jaloillaan eli muuttavat pois taantuvilta alueilta. ”Maunulan mallissa” on analyysien jälkeen eritelty erilaisia toimintamalleja sekä ns. osaamisklustereita. Ne perustuvat verkostoitumiseen ja organisoitumiseen. Tässä prosessissa on oleellista koko alueen kommunikaatorakenne ja sen kehittäminen. Kaikkein oleellisin tekijä korostui kysymykseen: Kenelle kehittäminen kuuluu?

Kurjen mukaan lähitalous olisi ymmärrettävä sekä mikro- että makrotaloutena. Hän arvelee, että aihepiiriin liittyen asuinalueen kehittämistyön rupeama vaatii noin seitsemän vuotta ja kaupungin vastaavasti noin viisitoista vuotta.

Palveluiden tuotteistaminen ja markkinointi

Lehtori Heikki Honkala (SLK) otti esille aihepiirinsä keskeisimpiä perusteita. Hän korosti markkinoinnin kaksiosaisuutta: on aina kaksi osapuolta, joiden kesken tapahtuu vaihdantaprosessi. Raha ja palvelu ovat kytköksissä toisiinsa, ja niiden välisessä prosessissa tulee olla toimiva vaihdannan tasa-

paino. Vaihdanta perustuu yhteistoimintaan. Sen tulisi olla optimoitua siten, että eri osapuolten hyödyt saadaan maksimoiduiksi. Esille nousi Maunulan paikallistoiminnan esimerkki toimivasta ja monisäikeisestä vaihdannasta.

Honkalan mukaan oleellista on se, kuka myy ja miten tuotekehitys etenee: ”Apparaatin tulee tuottaa hyvää”. Liikeideassa on oltava selkeä sisältö: mitä myydään, kenelle ja miten? Imagon ja brändin luonti ovat pitkän tähtäimen voimavaroja. Mikä on todellinen asiakasryhmä? Honkala viittasi kuuluisaan Maslow’n tarvehierarkiaan, joka mallintaa ihmisten ja yhteisöjen perustarpeita eri

elämäntilanteissa ja elämän peruskysymyksissä.

Asiakkuuden ja kilpailuettujen tietoinen hallinta ovat tärkeitä välineitä. On olemassa ”mahdollisia asiakkaita”, kerta- ja kanta-asiakkaita. Käytettävissä olevat tilat ja myytävän saatavuuden kysymykset voivat olla vahvoja kilpailuetuja. Palvelualueen luonteeseen kuuluu aineettomuus: palveluja ei voi varastoida eikä jälleenmyydä – kaikki tapahtuu ”tässä ja nyt”. Siksi palvelutarjonta tulisi hahmottaa selkeäksi: on olemassa ydinpalveluja, avustavia ja tukipalveluja. Luotettavuus ja ystävällisyys sekä empaattisuus ja turvallisuus ovat palvelualueen menestystekijöitä. Honkala tiivistääkin ratkaisumalliksi ohjeen: rakenna palvelujärjestelmä, jonka tekeminen on kivaa ja tuottaa tulosta.

Kustannusten ja tuottojen suunnittelu toiminnassa

Lehtori Pekka Palomäki aloitti käytännön esimerkillä: miksi verkkoviestinnän Ykkösverkon – lpostin – luopaava alku kaatui ja toiminta loppui (tässä tarkoitettiin ilmeisesti erityisesti Espoon hanketta)? Palomäen mukaan kohtalo johtui yksinkertaisesti siitä, että taloudelliset realiteetit lopettivat toimintamahdollisuudet. Ei ollut tarpeellista rahoitusta eli ansaintalogiikka ontui. Siis mistä on kysymys?

Toiminnan tarve ja rahan tarve kulkevat käsi kädessä. Harrastus ja yhdessäolo ovat tärkeitä asioita, mutta on oltava valmiuksia kattaa kaikki vaadittavat kulut. On olemassa kustannuksia, joita ei laskuteta, kuten esimerkiksi urheilun vapaaehtoistyö. Liike-elämässä asiat ovat toisin: tavoitteena on taloudellinen voitto ja työstä halutaan myös palkkaa.

Myös kolmannella sektorilla on omat taloudelliset lainalaisuutensa. On pystyttävä kattamaan erilaisia ajanjaksollisia ja tuotoskuluja. Tällaisia ovat muun muassa muuttuvat ja kiinteät lyhytaikaiset kulut. Perus- ja uudet investoinnit on myös pystyttävä rahoittamaan, jotta toiminta pystytään aloittamaan ja kehittämään sitä eteenpäin. Mutta miten selvittää kustannukset siten, että ongelmia ei pääse syntymään?

Oleellista on ansaintalogiikan toimivuus. Mitkä ovat tavoitteemme ja hinnoitteluperustemme? Palomäki ottaa esimerkeiksi kahvikupin myyntihinnan ja toisaalta kausittaisena tapauksena vain lämpiminä aikoina auki olevat jäätelökioskit. Kummassakin on omat kustannusrakenteensa – ja etenkin jäätelönmyynnissä sääriskinä. Vaikeasti hahmotettavana esimerkkinä hän otti esille teleoperaattorilaskutuksen kaikkine avaus-, asennus- ja käyttömaksuineen. Palomäen mukaan tärkein kysymys on: Onko joku valmis maksamaan suoritteestamme vaaditun hinnan – ja miten paljon näitä ”jokuja” on todella olemassa?

Yritystoiminnan aloittaminen ja Te-keskuksen palvelut

Yritysneuvoja Reino Koho Uudenmaan TE-keskuksesta kertoi uusien yritysten tukimuodoista. Ne alkavat neuvonta- ja starttipalveluista. Apua saa myös liiketoimintasuunnitelman arvioinnissa, budjetoinnissa, laskentatoimen järjestämisessä ja ProStart -yritysten kehitysohjelman muodossa. Rahoitukseen löytyy eritasoisia ratkaisumalleja, kuten starttiraha, yrityshautomot, pienlaina ja pientakaus. Nämä palvelut ovat kaikille yhdenvertaisia. Katso tarkemmin verkkosivuiltamme www.te-keskus.fi/uusimaa.

Työelämä muuttuu – pysyvätkö lainsäätäjät ja edunvalvojat perässä

Ylitarkastaja Pentti Kanasen Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, puheenvuoro liittyi sosiaaliseen yritystoimintaan sen eri mittakaavoissa, etenkin pienimuotoisissa tapauksissa. Hän tiivistä alkuun: ”sosiaalinen yritystoiminta pysyy aina perässä, mutta hallitustiko?” Suomessa on laki sosiaalisista yrityksistä. Sen mukaan näitä yrityksiä tuetaan kahden vuoden ajan. Niillä tulee olla kuitenkin oma pitkäjänteinen ansaintalogiikkansa, muuten tapahtuu helposti työttömyyden kierrätystä.

Kanasen mukaan vanha demokratia monimutkaisuudessa vaatii monihallintataitoa. Entä väristääkö tällainen yritystoiminta kilpailua? Näin väitteään, mutta vähemmistöiltä on aina vaadittu enemmän kuin muilta. Sosiaalisen yrityksen on hallittava erityisen hyvin oma kontekstinsa, johon kaikki toimijat eivät pysty.

Työelämän muutokset etenevät jatkuvasti. Seminaarin aikoihin Tilastokeskuksen työttömyysindeksi oli 9,5 % ja Työvoimaministeriön 12,2 % johtuen eri työttömyysmäärittelmistä. Valtionvarainministeriössäkin tunnustetaan, että työvoimareservistä on käyttämättä kaikkiaan yhteensä runsaat 18 %, kun

mukaan lasketaan kurssitettavat ja muut henkilöt, jotka eivät välttämättä hae aktiivisesti töitä.

Kanasen mukaan pääongelma on se, että **yhteiskunnasta puuttuu dynamiikka**. Lainsäätäjät ja edunvalvojat näyttävät melko neuvottomilta. Tähän ongelmaan on kiinnitetty muualakin liian vähän huomiota – USA, Japani ja EU mukaan lukien. Sosiaalietuuksia on ryhdytty pitämään riskeinä. Kun vaihtoehtoisia työllisyysstrategioita ei synny, elämäntyylit muuttuvat ja eläköitymiskierre on uhkana. Opiskelijat jatkavat opiskeluaan ja työttömät etsivät sosiaalietuuksista ratkaisuja. Työttömistä on enää vain kolmasosa ansiosidonnaisen korvauksen piirissä.

Työvoiman vuokrauksesta on nousemassa kannattavaa liiketoimintaa. Perinteiset työsuhteet alkavat menettää

merkitystään – työssä ei enää osteta aikaa, vaan palveluja. Tämä merkitsee työntekijänsaintalogiikan muutosta. Kanasen mukaan työntekijä ei ole niinkään enää työnhaikija, vaan palvelujen tuottaja. Työosuuskunnat ja oman työn/osaamisen tuotteistaminen (”esiyrittäminen”) näyttävät olevan tämän päivän ratkaisuja. Tämä sopii myös kansainvälisen muutoksen kontekstiin.

Seminaarin tarpeellisuus ilmeni kaikissa puheenvuoroissa. Ulkoistamiset, globalisaation vastareaktiot, paikallisuuksien ja työllisyyden muutokset sekä siihen liittyvä ”palapeli” on melkoisen monimutkainen kokonaisuus. Tässä mielessä Hannu Kurjen kysymys, kenelle kehitysvastuu kuuluu, on yhä ajankohtaisempi.

Tiivistelmä

SEMIMAARI

**Lähtäloudesta Elinvoimaa
11.5.2004**

Yhdistys lähitalouden uutena toimijana

ULLA TUOMINEN

MAUNULAN ASUKASYHDISTYS ry

Maunulan Asukasyhdistys osallistui (2002-2004) kolmi-vuotiseen Lähiön sosiaaliset yrittäjät -projektiin yhdessä Turun Asukastoimintayhdistyksen ja Liipolan Lähiöseuran kanssa. Projektin hallinnoijana toimi Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia. Mukana projektissa olivat myös yhdistysten kotipaikkojen kunnat.

Projektin viitekehyksenä toimivat EU:n työllisyysstrategia ja Equal-yhteisö-aloiteohjelma. Kansallisesti valituista toimintalinjoista Lähiön sosiaaliset yrittäjät -projektin tavoitteeksi otettiin yrittäjyyden edistäminen (yhdessä kuuden muun suomalaisen Equal-hankkeen kanssa), yhteisötalouden ja sosiaalisten yritysten suomalaisen mallin kehittäminen. Lähiön sosiaaliset yrittäjät -projektissa mallin kehittämisen lähtökohtana olivat asukasyhdistykset ja niiden kyky toimia yritystoiminnan kehittäjinä.

Projektin päättyessä mukana olleista kolmesta asukasyhdistyksestä kaksi onnistui tavoitteissaan ja perusti omalle alueelleen yrityksen. Maunulaan perustettiin Osuuskunta Kotitekevä. Maunulan Asukasyhdis-

tys on yksi osuuskunnan perustajajäsenistä. Työntekijät siirtyivät projektista osuuskunnan työntekijöiksi. Osuuskunnan toimialana ovat kotipalvelut.

Muutos toimintatavoissa

Maunulan Asukasyhdistyksellä on pitkä kokemus aluetoiminnasta. Yhdistys perustettiin vuonna 1977

edistämään asukasdemokratiaa ja hyvää asumista. Aina 1990-luvun puoliväliin

asti yhdistys huolehti tavanomaisista asukasyhdistyksen perustoiminnoista, jäsenhuollosta, alueperinteiden luomisesta, asukasilloista, yhteissuunnittelukokeiluihin osallistumisesta jne. 1990-loppupuolella kuvaan tulivat (etupäässä työllisyyskoulutusta tarjonneet) projektit, joissa yhdistys toimi milloin ideoijana ja toteuttajana, milloin yhteistyökumppanina.

1990-lopulla alkoi kyky yhteistyöhön olla merkittävämpi kuin etujärjestötoiminta. Ideointi ja kehittäminen tuli uudeksi toimintatavaksi vaatimuksien esittämisen tilalle.

Myös yhdistystalous kasvoi projektien myötä jäsenmaksuista ja pienistä satunnaisista avustuksista aivan toisen mittaluokan mukaisten vastuiden ja riskien hallinnan opetteluksi. EU-projekti puolestaan ylitti taloudelliselta suuruusluokaltaan monin kertaisesti kaikki edeltäjänsä. Samalla se laajensi toimintaskaalaa, oman alueen toiminnan kehittämiseksi saatiin vertailukohtia toisten kuntien (Turku, Lahti) alueelta ja myös muualla maailmassa vallitsevista käytännöistä projektin itävaltalaisen ja italialaisen kautta.

Alueen kommunikaatio- rakenne edistää yrittäjä- toimintaa

Pitkäaikainen toiminta alueella antaa asukkaiden perustamille yhdistyksille hyvän tuntuman alueen ja asukkaiden tarpeisiin. Yhdistyksistä syntyville yrittäjille syntyy näin myös markkinatuntemusta. Potentiaalisten palvelun ostajien tarpeet tiedostetaan, samoin potentiaaliset työntekijät.

Samat osatekijät helpottavat hyvissä tapauksissa myös toiminnoista tiedottamista ja markkinointia. Maunulan erityispiirteenä on vuodesta 1996 lähtien ollut, että kaikenlaiseen tiedottamiseen, myös palvelujen markkinointiin, on ollut käytettävissä eri asukasryhmien yhdessä ja tietoisesti kehittämä alueen kommunikaatio-rakenne. Tänä päivänä se koostuu asukaslehti Maunulan Sanomista (1990), aluefoorumeista (1996), nettikeskus-asukastalo Mediapajasta (1999), ja eri yhdistysten, viranomaisten ja alueen asuntoyhtiöiden välisistä tiedotus- ja kehittämisverkostoista.

Työttömyyden poistamiseen tarvitaan työpaikkoja

Maunulan Asukasyhdistys oli aiemmissa työllisyyskoulutusta tuottaneissa projekteissaan todennut, että koulutus yksin ei riitä työllistymiseen. Siihen tarvitaan myös työpaikkoja.

Lähiön sosiaaliset yrittäjät-projektiin hakeutuessaan yhdistys halusi luoda työpaikkoja. Niitä arveltiin ennen muuta syntyvän vanhusväestölle tarjottavien kotipalvelujen avulla. Yhdistys arveli, että alueen väestön iästä ja määrästä (27 % väestöstä on yli 65 v.) sekä Helsingin kaupungin taloudellisesta ahdingosta seuranneiden palvelumuutosten johdosta, alueella tarvitaan kipeästi vanhusväestön elämää helpottavia palveluja.

Toisaalta yhdistys oli kauan kerännyt asiantuntemusta asumiseen liittyvistä asioista ja halusi vaikuttaa asumisen laatuun ja ehkäistä tarpeettomia häätöjä kokeilemalla alueella asumisneuvontaa. Myös kierrätysneuvonnan tehostaminen alueella koettiin kokeilun arvoiseksi.

Projektissa syntyi kolmen

vuoden aikana 15 kokopäiväistä työpaikkaa, ja lisäksi työpaikkoja tarjoutui 9 tuntityöntekijälle. Työllistetyt olivat pääosin alueen omia asukkaita.

Ennen muuta työpaikkoja syntyi, kuten liikkeelle lähdeettäessä arvioitiinkin, vanhuspalveluiden alueelle. Maunula Apuna tunnetuksi tulleet vanhusväestön kotipalvelut, siivous, kauppassakäynti, vaatehuolto ja asiointiapu, olivat projektin päättyessä ja toimintoja siirrettäessä osuuskuntaan tavoittaneet yli 400 asiakastaloutta ja tarjoavat jatkossa työpaikan viidelle henkilölle.

Talouksien määrää ei ole vähentänyt edes palvelun hinnassa tapahtuneet muutokset. Projektin alkaessa työtunnista veloitettiin 12 euroa, projektin päättyessä 24 euroa, jolla hinnalla työ

